

LAKIALOITE 107/2009 vp

Laki arvonnäverolain muuttamisesta

Eduskunnalle

Yleinen ja julkinen liikenne, joista käytetään myös nimitystä joukkoliikenne, on käsitetty arvonnäverolaissa henkilökuljetuksena ja on tällä hetkellä kahdeksan prosentin arvonnäverokannassa verotettua. Julkisen liikenteen käyttäjämäärät ovat junaliikenteessä olleet lievässä kasvussa sekä paikallis- että kaukoliikenteessä viime vuosina. Lentoliikenteessä kotimaan reiteillä on tapahtunut matkustajamäärien laskua, johon, kuten esim. Jyväskylän osalta, vaikuttavat junien nopeutuneet aikataulut ja parantuneet maantieyhteydet pääkaupunkiseudulle.

Linja-autoliikenteessä on useamman vuoden jaksolla tapahtunut lievää matkustajamäärien laskua. Tätä osaltaan selittävät pitkään jatkuneet maaseudun linja-autovuorojen supistukset, jotka sinällään ja välillisesti vähentävät linja-automatkoja myös jäljelle jäävien liikennevuorojen osalta.

Julkinen ja yleinen liikenne ovat olennainen osa suomalaista liikenne-, yhteiskunta- ja aluerakennetta. Paikkakunnan vetovoimaisuus ja palvelujen tarjontakyky määräytyvät hyvin paljon sen mukaan, millainen on sen yleisen ja julkisen liikenteen verkosto ja tarjonta paikallisesti, seudullisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti. Julkinen liikenne luo perustaa mm. elinkeinoelämän, koulutuksen, vapaa-ajan käytön, julkishallinnon ja kulttuurin toiminnoille. Ympäristö- ja ilmastopoliittiset syyt ovat viime aikoina myös kansainvälisten sopimusten velvoittamina voimakkaasti painottaneet julkisen liikenteen merkitystä.

Väestökeskuksissa liikennemuutokset vaativat julkisen joukkoliikenteen käytön aktiivista edistämistä. Maaseudulla, josta väestö on vähentynyt, on tarpeen erityisesti edistää julkisen liikenteen toimintaedellytyksiä. Tämä on välttämätöntä sekä jäljellä olevan linja-autoliikenteen että ns. vähäliikenteisten ratojen henkilöliikenteen osalta. Jotta näiden molempien palvelutaso ja liikenneverkosto voisivat olla toimivia, olisi luotava edellytyksiä liikennöitäville lisävuoroille uhkaavien supistusten asemesta.

Jotta yleinen ja julkinen liikenne voisi omaehtoisesti säilyä, olisi luotava edellytyksiä sen kannattavuudelle. Jotta asiakkaina olevien matkustajien määrät voisivat kääntyä kasvuun, olisi luotava edellytyksiä sen kannattavuudelle. Jotta asiakkaina olevien matkustajien määrät voisivat merkittävästi kääntyä kasvuun, olisi aiheellista luopua Suomessa henkilökuljetusten arvonnäverosta kokonaan.

Tällöin voitaisiin sekä turvata liikenteen edellytyksiä että antaa mahdollisuuksia liikennevuorojen lisäämiseen. Näin turvattaisiin mm. perusrityttöyteen perustuvaa linja-autoliikennettä, taksityttöjen toimintaa ja näiden alojen työpaikkoja. Valtio saisi arvonnäveromenetykset takaisin työ- ja rityttäjätulojen muodossa, koska tulot näissä suhteissa kasvaisivat lisääntyvän toiminnan ja työllisyyden kautta. Samalla paineet yhteiskunnan ostoliikenteen kasvamisen osalta poistuisivat, koska yleinen alan kannattavuus parantuisi. Yleinen liikenteen toimivuus on koko yhteiskunnan etu.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 85 a §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1265/1997, sekä
lisätään lakiin uusi 85 c § seuraavasti:

8 luku

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2010.

Verokanta

85 c §

Kun kyse on henkilökuljetuksesta, arvonlisä-
veroa ei peritä.

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 2009

Lauri Oinonen /kesk